

Повна назва:Українська діалектологія

Статус: Нормативна

Мета:ознайомити з українськими говорами та їхніми особливостями, на основі яких сформована сучасна українська літературна мова, показати значення діалектної мови як об'єкта дослідження, цінність даних діалектології для історії мови, етнолінгвістики, етнографії, фольклористики, порушити проблему взаємодії народних говорів з літературною мовою.

Обсяг, методики, і технології викладання дисципліни:

Тематичний план дисципліни «Українська діалектологія» складається з 4 змістових модулів, що вивчаються протягом 4 триместру. Кожен зі змістових модулів поєднує в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Для визначення рівня засвоєння слухачами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи навчання:

1) лекційні заняття, на яких викладається теоретичний матеріал, наводяться практичні приклади; заняття проводяться з використанням технічних та програмних засобів;

2) практичні заняття, що передбачають підготовку теоретичних та практичних питань української діалектології та їх обговорення в аудиторії;

3) консультації, які проводяться з метою допомоги студентам у виконанні їх індивідуальних завдань та роз'яснення окремих розділів теоретичного матеріалу, відпрацювання студентами пропущених занять.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Діалектологія як розділ мовознавства												
Тема 1. Діалектологія як розділ мовознавства	10	2	2			6						
Тема 2. Діалектне членування української мови	16	4	4			8						
Разом за змістовим модулем 1	26	6	6			14						
Змістовий модуль 2. Вивчення української мови у просторовій проекції												
Тема 3. Актуальне завдання діалектології на сучасному етапі. Діалектологічні	14	4	4			6						

дослідження в Україні													
Тема 4. Діалектні особливості говорів української мови	12	4	2			8							
Разом за змістовим модулем 2	26	8	6			12							
Усього годин	52	14	12			26							
Модуль 2													
Змістовий модуль 3. Українська діалектна лексика													
Тема 5. Діалектизми в українській літературній мові	10	2				6							
Тема 6. Групи діалектної лексики	8	2	2			4							
Разом за змістовим модулем 3	18	4	2			10							
Змістовий модуль 4. Граматика діалектної української мови													
Тема 7. Морфологічні особливості діалектної мови	10	4	2			4							
Тема 8. Діалектний синтаксис мови.	10	2	2			6							
Разом за змістовим модулем 4	20	6	4			10							
Усього годин	90	22	20			46							

Знання та навички: студенти повинні

знати:

- термінологічний апарат діалектології як розділу мовознавства;
- діалектний поділ сучасної української мови;
- характерні фонетичні, лексичні та граматичні риси діалектів української мови;
- сучасні діалектологічні дослідження в україністиці та лінгвістичній науці в цілому.

вміти:

- за фонетичними, лексичними та граматичними особливостями визначити, до якого з говорів української мови належить певний текст;

- на слух визначати, носієм якого з говорів української мови є мовець, проаналізувавши його мовлення.

Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

Види робіт: Контроль за рівнем засвоєння матеріалу та знань студентів проводиться у таких формах: виконання індивідуальних завдань; виконання самостійних письмових аудиторних робіт; усні відповіді на практичних заняттях; іспит.

Протягом триместру здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час захисту індивідуальних завдань, перевірки самостійних робіт, надання відповідей під час практичних занять, перевірки виконаних творчо-пошукових завдань. Підсумковий контроль дисципліни «Українська діалектологія» проводиться відповідно до навчального плану у вигляді іспиту в 4 триместрі, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу.

Оцінювання:

Види самостійної роботи	Трудо-місткість (годин)	Планові терміни виконання	Форми контролю	Максимальна кількість балів
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Денна форма навчання				
IV триместр				
номер триместру				
I. О б о в ' я з к о в і				
<i>Види робіт на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях</i>				
Конспект-відповідь до плану практичного заняття	9	<i>На кожному практичному занятті</i>	<i>Перевірка конспекту</i>	10
Письмові відповіді на контрольні й проблемні питання практичного заняття	9	<i>На кожному практичному занятті</i>	<i>Перевірка письмових відповідей</i>	10
Виконання вправ і завдань	9	<i>На кожному практичному занятті</i>	<i>Перевірка вправ і завдань</i>	10
<i>За виконання модульних (контрольних) завдань</i>				
Модульна контрольна робота № 1	9	<i>На останньому практичному занятті</i>	<i>Перевірка модульної контрольної роботи</i>	20
<i>За виконання завдань самостійного опрацювання та інших завдань</i>				
Разом балів за обов'язкові види СРС				50
II. В и б і р к о в і				
<i>За виконання творчих завдань для самостійного опрацювання</i>				
Скласти словничок діалектологічної термінології	2,5	<i>На передостанньому практичному занятті</i>	<i>Перевірка словничка</i>	5

Законспектувати на вибір три статті з питань української діалектології	2,5	<i>На передостанньому практичному занятті</i>	<i>Перевірка конспекту</i>	5
Разом балів за вибіркові види робіт				10
Всього балів за СРС у IV триместрі				60
Іспит				40
Разом				100

Викладач:

Островська Людмила Станіславівна, кандидат філологічних наук, доцент. Посада – доцент кафедри української філології, теорії та історії літератури ЧНУ ім. Петра Могили. Стаж педагогічної діяльності – 17 років. Кількість виданих наукових праць – більше 50. У 2007 році захищено дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова. Тема дисертації: «Категорія атрибутивності в структурі простого українського речення».

Сфера наукових інтересів – теоретичні та практичні питання синтаксису сучасної української мови, проблеми функційної граматики української мови, соціолінгвістики, культури мовлення.